

Latvijas ūdens motosporta Goda zāle

Par ieguldījumu sporta attīstībā

Antons Aldonis Lurops

Dzimis 1932.gada 12.februārī.

Antona Luropa dzimtā pilsēta ir Ludza. Tur aizvadīti arī skolas gadi un absolvēta Ludzas 5.tehniskā arodskola.

Jaunības gados bija labi panākumi slēpošanā, spēlēja volejbolu un dienesta gados pievērsās arī smagatlētikai.

Nodienējis piecus gadus Jūras Kara flotē, Sevastopolē, A. Lurops strādāja rūpnīcā „Arsenāls” par vecāko meistarū. 1957.gadā, sākot darbu sporta laivu rūpnīcā “Dzintars” par ceha priekšnieku, pārcēlās uz dzīvi Jūrmalā, kur dzīvo un strādā joprojām.

1956.gadā un 1957.gadā Lielupes trasē norisinājās PSRS meistarsacīkstes ūdens motosportā, kuros labi startēja arī Latvijas sportisti un, domājams, tas veicināja arī strauju sporta veida turpmāko attīstību mūsu republikā. Pēc esošās informācijas, 1957.gadā nodibināja LPSR ūdens motosporta federāciju, kuru vadīja O. Šprunks. Gadu vēlāk, 1958.gadā A. Lurops ar domubiedriem I. Žvīguli, F.Aldrupu, J.Pīrantu, J.Rosicki u.c. nodibināja rūpnīcas “Dzintars” ūdens motosporta sekciju, saņemot lielu atbalstu no rūpnīcas direktora R. Kazaka, LPSR DOSAAF vadības un LPSR ūdens motosporta federācijas. Sākums nebija viegls, jo trūka tehnikas un sportisti sacentās „uz ātrumu” – visi izbrauca trasi ar vienu laivu, pēc Maskavas CSL projekta būvētu “Moskva” motoru. Arī sacensībās ar vienu sacīkšu komplektu pārmaiņus startēja vairāki sportisti.

Sporta laivu rūpnīca „Dzintars” 1959.gadā sāka ražot laivas un skuterus jau pēc Maskavā un Ļeņingradā (tagadējā Sanktpēterburgā)

izstrādātiem projektiem, gan arī tika kopēts “Danish” skuteris. Rūpnīcā būvētos skuterus komplektēja ar Vācijas Demokrātiskajā Republikā ražotajiem “Delfin - 175” motoriem.

Tomēr “Delfin” nebija pieejams visiem – daudz izmantoja pieejamos motorus „Moskva”, „Strela”, ungāru „BUDAI”, arī LPSR ražotos „Rīga” un „LMR-1” (Liepājas mašīnbūves rūpnīcā izgatavots motors – konstruktors Bogdanovs). Tā kā lielākoties tie bija „maksšķernieku” motori, daudz pūļu prasīja to pielāgošana sacīkstēm. Te jaunajai komandai palīdzēja slavenie motosportisti A.Pops un E.Erdmanis, kā arī komandas biedrs V.Surnovs. Viņš A.Luopa “Moskva” karburatoram izgatavoja mazu turbīniņu.

Pirmajos gados A.Luops startēja motorlaivu MA klasē ar “Moskva” motoru. 1961.gadā Jelgavā, šajā klasē braucot kopā ar J.Akolovu, tika izcīnīts pirmais čempiona tituls LPSR 1.spartakiādē tehniskajos sporta veidos, uzvarot gan 1 km, gan 10 km distancēs. Tajos gados, tāpat kā nākamajās desmitgadēs līdz PSRS beigām, slavenos „König” sacīkšu motorus varēja saņemt tikai ar Maskavas „žēlastību”, tomēr A.Luops tādu „König – 250 cm³” saņēma 1961.gadā un turpmākos gadus startēja skuteru klasēs līdz 1975.gadam, kad beidza aktīvās sporta gaitas.

Sportiskās meistarības novērtējums kāpa strauji.1961.gadu iesāka kā 2.klases sportists, 1962.gadā izcīnīts PSRS sporta meistara tituls. Pirms tam šo titulu – Latvijā ūdens motosportā pirmo - ir izcīnījuši tikai komandas biedri – I.Žvīgulis un F.Aldrups. Viņi bija pirmie PSRS čempioni no Latvijas MA-250 laivu klasē 1960.gadā Ternopolē. 1964.gadā 11.PSRS čempionātā Ļeņingradā, Kavgolovā P.Lubāns („Daugava”) turpina Latvijas pilotu panākumus MA-250 laivu klasē, izcīnot 1.vietu gan sērijā 3 x 10km, gan individuāli 10km braucienā.

Visus gadus A.Luops bija komandas neoficiālais vadītājs. 1968./69.gada ziemā, Jaundubultos uz aizsalušās Lielupes ledus, viņš

kopā ar O.Bačinski nosprauda sacīkšu distanci, kurā sportisti sacenšas joprojām. Pirms tam sacensības notika trasē pie Lielupes. Jūrmalas sportisti sapņoja arī par savu bāzi, kur sagatavot tehniku, trenēties un rīkot sacensības, jo no 1959.gada ūdens motosportisti mitinājās Majoros, DOSAAF „šķūņos”. Šo ideju atbalstīja LPSR un pilsētas DOSAAF vadība un pilsētas vadība. Komandas sabiedriskais treneris U.Lazdiņš sagatavoja projektu un tika izvēlēta vieta Jaundubultos, pie sacīkšu trases.

No 1965.gada A.Lurops strādāja Kūrortu celtniecības pārvaldē par ražošanas daļas vadītāju un, esot šajā amatā, visiem spēkiem palīdzēja celtniecībā ar materiāliem, transportu u.c. iespējamiem līdzekļiem.

Pateicoties šo cilvēku iniciatīvai Latvijas ūdens motosportisti ieguva sporta bāzi, kura funkcionēja līdz 90.-jiem gadiem un kuru izmantojam arī tagad.

Sporta karjeras laikā A.Lurops vairākas reizes bijis LPSR izlasē, izcīnījis 2.vietu I PSRS tehnisko sporta veidu spartakiādē 1961.gada jūlijā Himkos, 3.vieta PSRS čempionātā 1961.gada augustā, Harku. 1964.gadā. 4.vieta PSRS čempionātā Kavglovā, 1966.gadā Krasnodarā 4.vieta PSRS čempionātā, 1971.gadā LPSR čempionātā Jūrmalā 3.vieta individuālajā braucienā skuteru OC klasē ar rezultātu 65.715 km/stundā.

No 1980.gada līdz pensijai 1991.gadā, A.Lurops strādāja Jūrmalas tirdzniecības pārvaldē. Arī būdams pensijā, cienījamais vecmeistars nodarbojas ar galdniecību un darba viņam netrūkst.

Pieteica: Aivars Lenerts, Jūrmala t.29153335